

MARPOL 73/78

Veld	Invulling	Toelichting
ID:	39	
Titel:	MARPOL 73/78	
Type:	Verdrag	
Dekking:	Internationaal (mondiaal)	
Officiële naam:	Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen, zoals gewijzigd bij het Protocol van 1978 (International Convention for the prevention of pollution from ships, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto)	
Verwijzing:	Engelse en Nederlandse tekst van het Verdrag	
Begin-/eindjaar:	Datum aanname Verdrag: 2/11/1973 Protocol: 1/06/1978 Datum inwerkingtreding: 2/10/1983 Datum inwerkingtreding voor Nederland: 2/10/1983	
Verantwoordelijke minister:	Minister van I&W	
Status:	Vigerend	
Toepassingsgebied:	Territoriale zee, EEZ	
Kruisverwijzing:	<ul style="list-style-type: none"> • MARPOL 73/78 – Bijlage I • MARPOL 73/78 – Bijlage II • MARPOL 73/78 – Bijlage III • MARPOL 73/78 – Bijlage IV • MARPOL 73/78 – Bijlage V • MARPOL 73/78 – Bijlage VI 	
Uitvoerende wetgeving:	<ul style="list-style-type: none"> • Wet voorkoming verontreiniging door schepen • <i>Besluit van 11 december 2006, houdende regels ter voorkoming van verontreiniging door schepen (Besluit voorkoming verontreiniging door schepen)</i> 	
Trefwoorden:	Scheepvaart, milieu/verontreiniging	

Essentie:

MARPOL 73/78 stelt zich ten doel zeeverontreiniging door schepen te beperken en te voorkomen. Het Verdrag bestaat uit een aantal meer algemene artikelen waarin onder andere de algemene verplichtingen van Verdragsstaten en de handhavingbevoegdheden worden omschreven. De lozingsvoorschriften en technische eisen die uiteindelijk de doelstellingen van het Verdrag moeten bewerkstelligen zijn neergelegd in de afzonderlijke Bijlagen. Elke Bijlage bestrijkt een verschillende schadelijke stof of categorie van stoffen.

Verontreiniging door schepen heeft twee algemene oorzaken. Ten eerste verontreiniging die veroorzaakt wordt door het operationeel lozen van stoffen die gegenereerd worden door de normale bedrijfsvoering op schepen, zoals ladingsresten (Bijlagen I en II), resten van brandstoffen en smeeroilie (Bijlage I), afvalwater (Bijlage IV), vuilnis (Bijlage V) en luchtverontreiniging (Bijlage VI). Behalve een algeheel verbod op het lozen van kunststoffen (Bijlage V), is lozing meestal toegestaan onder bepaalde voorwaarden. Verontreiniging kan in de tweede plaats veroorzaakt worden door scheepsongevallen. Daarbij kan primair de lading, maar bijvoorbeeld ook een grote hoeveelheid brandstof in het mariene milieu terecht komen.

In geval van operationele lozingen wordt de verontreiniging primair beperkt door het vaststellen van lozingsnormen die onder andere de concentratie van het mengsel bepalen of de maximale hoeveelheid. Bijlagen I, II en V voorzien in het aanwijzen van bijzondere gebieden en in Bijlage VI van gebieden voor emissiebeheer. Hier gelden de strengste eisen voor lozingen (of emissies), inclusief lozingsverboden. Ook kan er echter gekozen worden voor technische oplossingen die de noodzaak van operationele lozingen beperken. Bij ongevallen moet men vooral denken aan ontwerp-, constructie-, bemannings-, en uitrustings-eisen die er zorg voor dragen dat er zo weinig mogelijk schade op kan treden.

MARPOL 73/78 is van toepassing op zee, waar dan ook ter wereld. Schepen die de vlag voeren van Staten die Partij zijn bij de verschillende Bijlagen bij MARPOL 73/78, zijn verplicht de daarin vervatte verplichtingen na te komen. In beginsel zou het daarom niet eens nodig zijn dat kuststaten de lozingsnormen uit MARPOL 73/78 opnemen in nationale wet- en regelgeving en die van toepassing verklaren op buitenlandse schepen in hun maritieme zones. Omdat de handhaving door vlaggenstaten vaak te wensen overlaat, is dit wel verplicht onder MARPOL 73/78. De andere normen (niet-lozingsnormen) 'volgen' als het ware het schip en daarom is het niet noodzakelijk ze op maritieme zones toepasselijk te maken. Ze kunnen bijvoorbeeld verbonden worden aan periodieke inspecties of, voor buitenlandse schepen, worden geformuleerd als voorwaarden voor het aandoen van havens.

De Bijlagen kennen een aantal algemene uitzonderingen op de lozingsnormen, namelijk:

- in geval van overmacht;
- als de lozing het gevolg is van schade; en
- als de lozing gemaakt is ter bestrijding van verontreiniging.

Ook eisen alle Bijlagen, behalve Bijlage III, dat Staten die Partij zijn zorgen voor havenontvangstinstallaties.